

**Compte
Expansió**

#7

Descobreix tots els motius
pels quals obrir ara un
Compte Expansió

Sabadell

Descobreix-ho

Dilluns, 13 de febrer del 2017

Usuari (e-m) Entra Recordar-m

INICI FOCUS EMPRESES EMPRENEDORS LA SETMANA OPINIÓ GRAN ANGULAR BORSA EINES CONSULTORI

Cercar... Cerca

Economia

« Enrere

A- A+

Què volem ser de grans?

La nova economia requereix societats en què el 90% de la població estigui molt formada i unes competències de treball en equip i pensament crític que el model educatiu actual no dona Catalunya empeny per un nou model

12/02/17 02:00 - BARCELONA - ANNA PINTER

El sistema educatiu obligatori actual està en crisi. Des de diferents angles està rebent pressions perquè es transformi i doni resposta a les noves necessitats de l'economia que ve i la societat que se'n derivi. El procés no fa res més que sumar adhesions i, en aquesta redefinició, Catalunya hi té molt en joc.

Hi ha sonades evidències que l'educació és l'instrument de transformació i capacitat social més important que existeix. El premi Nobel d'economia James Heckman va demostrar que la inversió en les primeres fases educatives és determinant per garantir la igualtat d'oportunitats i que genera un retorn a la societat de més del doble que tota la inversió que es fa en la primària i en la secundària juntes. Tanmateix hi ha hagut molt poca consciència social d'aquest valor, i és això el que explica per què mantenim un model ancorat al passat, amb diferents fallades del sistema que si passessin en altres àmbits hi hauria una autèntica revolta. Segons Eurostat la xifra d'abandonament escolar prematur a Catalunya, és a dir la proporció de persones entre 18 i 24 anys que no assoleixen cap titulació acadèmica que no sigui l'ESO, és del 20%, gairebé el doble que la mitjana europea (11%). "Si un de cada quatre pacients que anés al sistema públic morís o sortís lesionat hi hauria un pla de xoc immediat. Per què ho admetem en educació?", compara Eduard Vallory, director d'Escola Nova 21, una fundació que vol servir de catalitzador del moviment de canvi en el model educatiu a Catalunya.

Tot i que hi intervenen altres factors, es considera que una taxa elevada d'abandonament escolar prematur revela un fracàs del sistema educatiu. Ja que és incapaç de retenir els alumnes més enllà del que obliga la llei. Si s'hi sumen aspectes socials creixents com ara l'assetjament escolar, la violència de gènere i els resultats en l'informe PISA que avalua les competències dels estudiants i els catalans se situen entre la mitjana baixa dels països avaluats, s'evidencia que a aquest sistema li cal un *reset*.

Sistema centralitzat.

En què fallem? Ismael Palacín, president de la Fundació Jaume Bofill, dedicada a fer estudis en temes d'educació, creu que el problema és que tenim un sistema molt centralitzat, burocratitzat i amb un tipus de gestió educativa més pròpia del segle XIX. "L'escola que tenim ara va ser pensada per a una economia que amb un 10-15% de persones formades ja era suficient. L'altre 65% era un fracàs natural", explica.

Amb la nova economia, aquest nivell de formació resulta totalment insuficient. Diferents estudis avancen que, en els pròxims anys, un país que no tingui més del 90% dels ciutadans amb una alta qualificació no sobreviurà a la nova economia. L'educació, que havia estat pensada com un privilegi, ara no només és un dret, sinó que és una necessitat. "Si no és així tenim un futur hipotecat, ja que ni van ni es creen empreses avançades en llocs on no hi ha gent formada", sentència Palacín.

De fet, la demanda de feines que no són rutinàries, les que necessiten més coneixements, és la que més creix des de l'any 2010 i la perspectiva és que ho facin exponencialment en els pròxims anys.

L'altra cara de la moneda són les ocupacions amb nivell de formació baixa. Si mirem les projeccions de Carl Benedikt Frey i Michael Osborne, de la Universitat d'Oxford, van calcular que el 47% de les feines que existeixen als EUA són susceptibles de robotitzar-se.

Encara que ens pot semblar ciència-ficció, la realitat és que la nova economia ja està entrant a casa nostra. La tecnologia està canviant el treball, la seva organització i la seva localització i també el que s'espera que un

Foto: ARXIU.

Notícies relacionades

"Hem de millorar les capacitats i les condicions dels nostres docents"

L'escola d'ara va ser pensada per tenir un 15% de persones formades Es vol focalitzar a l'adaptació a les necessitats de les empreses Un país que no tingui el 90% dels ciutadans formats està hipotecat La inversió en educació respecte al PIB és baix, a penes és el 2,9% Les famílies són cada cop més crítiques amb l'escola tradicional El marc legal català va en la direcció de canviar la metodologia Ens sentim responsables i volem garantir l'evidència

ARTICULISTES

Daniel Albaladejo

Cecilia M. Tham

Oriol Amat

David Avilés

Maribel Berges

Enric I. Canela

Francesc Granell

Maria Buhigas

Joan Torrent

S. Niño Becerra

Franc Pontí

Raül Ramos

Francesc Roca

Josep Soler Albertí

J. Soler-Matutes

Esteve Vilanova

Me gusta A 387 personas les gusta esto. [Regístrate](#) para ver qué les gusta

EDICIÓ EN PAPER D'AQUESTA SETMANA

ESDEVENIMENT RECOMANAT

www.betalents.com

L'AGENDA DE L'ECONÒMIC

treballador faci, és a dir quines competències s'identifiquen per a cada lloc de treball.

Els canvis preocupen i aquesta distància entre el que ofereix l'escola i els canvis en el model de treball acaba generant desajustos. "Ens trobem ja en la paradoxa d'empreses que no troben professionals i persones sense feina, o que han hagut d'emigrar a altres països", explica el professor d'economia aplicada de la UPF José García Montalvo. Per tot plegat, el model educatiu cada cop desperta més inquietud en àmbits que semblaven aliens. En la darrera jornada que va organitzar Femcat, una fundació que agrupa empresaris i directius catalans, sobre l'atur juvenil, el sistema educatiu es va convertir en el centre del debat. Helena Guardans, presidenta executiva de l'empresa de serveis Sellbytel, va dir que les escoles no poden continuar formant igual que en el model econòmic anterior: "Troblem a faltar professionals amb competències toves (habilitats), que responguin a un entorn més variable."

Per contrarestar aquesta carència fa dos anys que la firma Eurofragance, dedicada al disseny i la creació de fragàncies, va optar per fer processos de selecció cecs (sense mirar el currículum dels aspirants). "El que valorem són competències com ara el treball en equip, la capacitat d'anàlisi crítica, etc.", explica Santiago Sabatés, president de la companyia.

Ocupacions del futur.

El Fòrum Econòmic Mundial va publicar l'any passat un informe titulat *El futur de les ocupacions i les competències* en què es detallaven les diferents capacitats futures que seran necessàries per als empleats joves que ingressin al mercat de treball per a l'any 2020. Inclou la capacitat de solucionar problemes complexos, el pensament crític i la creativitat.

El sistema educatiu actual, en canvi, està dissenyat per a una època industrial desarmada en què els canvis eren lents i es partia de la idea que només hi ha una manera d'ensenyar i que s'ha d'aplicar a tots els infants igual. És per això que la metodologia que es fa servir majoritàriament encara no forma en competències, sinó que ho fa en matèries compartimentades i amb un model de coneixement repetitiu.

I això malgrat que en els últims 15 anys s'han anat acumulant coneixements en neurociència que evidencien que el model de transmissió passiva de coneixements no funciona. Perquè amb el fet de poder observar el cervell han evidenciat el que ja propugnaven fa cent anys Maria Montessori o el mateix Francesc Ferrer i Guàrdia, i és que les persones aprenen quan són el centre de l'aprenentatge, és aleshores quan allò té una significació i es reté. Si a més tenen un *feedback* avaluador que els diu on han fallat i com han de corregir-ho la metodologia canvia.

És el que s'anomena educació innovadora, un concepte que inclou la personalització de la formació entre d'altres (mireu el requadre de dalt).

Malgrat tot, o justament per tot plegat, Catalunya està liderant un moviment de transformació educativa que va calent. En certa mesura, reprèn el lideratge històric en renovació pedagògica com ja va fer el segle passat.

Tot i que hi ha nombroses escoles que ja fa temps que fan servir metodologies d'aprenentatge innovadores de manera aïllada, la diferència ara és que hi ha diversos projectes amb la voluntat d'estendre la innovació a l'escola catalana.

El plantejament del marc legal a Catalunya ja va en aquesta direcció de canviar el procés d'aprenentatge, la llei d'educació catalana aprovada l'any 2009, el pacte per l'educació i altres decrets posteriors per donar resposta a l'autonomia de centres i el lideratge pedagògic.

Així que iniciatives que han sortit com ara Escola Nova 21, una fundació que ha engrescat unes quatre-centes escoles públiques i també concertades i privades que de manera voluntària volen pujar al tren de la innovació educativa i la més recent Xarxes per al Canvi, impulsada pel Consorci d'Educació, Escola Nova 21, l'ICE de la UAB i Rosa Sensat, s'han marcat el repte que en tres anys tots els centres educatius de la ciutat puguin estar immersos en algun projecte de millora sostenible des del treball en xarxa.

El cert és que es tracta d'un canvi mundial, que en aquesta ocasió compta amb una demanda cada cop més creixent a casa nostra. Enric Roca, director d'Edu21 i professor d'educació a la UAB, explica que, en el moment en què la tecnologia ha irromput a tot arreu i l'escola ja no és l'única diposició del coneixement, els seus receptors demanen un canvi. "Les famílies que estan cada cop més formades són més crítiques amb el que s'està fent a l'escola, un sistema tradicional que no respon a les necessitats de la societat", considera Francina Martí, presidenta de l'Associació de Mestres de Rosa

Sensat, que fa més de cinquanta anys que treballen per a la millora de l'educació a Catalunya.

Demanda.

Per posar un exemple gràfic, en el procés de preinscripció del curs passat les escoles considerades no directives de la ciutat de Barcelona triplicaven la demanda de les places oferides. L'any passat va ser el primer cop que a la capital catalana es va equilibrar la demanda d'escola pública amb la concertada en P3, tradicionalment superior, i es va atribuir a l'aposta creixent de metodologies innovadores a la pública.

Vista la creixent demanda, justament des de la iniciativa privada s'han posat les piles en aquest canvi. La Companyia de Jesús va anunciar fa dos anys un tomb profund en el seu sistema educatiu que engegava a tres centres de Catalunya, des d'on s'aniran expandint arreu del món: "Es tracta que els alumnes tinguin un paper actiu en el seu aprenentatge, respectant els ritmes individuals, amb docents que potenciïn la creativitat i tot en unes aules càlides i acollidores."

Implementar la innovació a tots els centres és un procés lent que en el cas de Catalunya resulta més complex per l'heterogeneïtat de la xarxa (públiques i privades i concertades). Dificultat que augmenta pel desigual repartiment de la població immigrada per centres. "Hi ha centres que necessiten més eines d'acompanyament. Hem d'apostar per l'excel·lència del sistema sense permetre bosses de població que no estiguin formades", diu Roca. Però Catalunya circula al vagó de cua de la Unió Europea en termes d'inversió educativa (mireu requadre). La paradoxa és que entre les partides més castigades durant les retallades en educació hi ha les destinades a formació del professorat i investigació educativa just quan es viu aquest procés. El sindicat de professors Ustec calcula que la reducció en formació ha estat d'un 98% des de l'any 2008.

Desavantatge.

Jaume Abella, director d'estratègia de Crece, una empresa dedicada a la formació de professors, creu que l'escola pública pateix desavantatge: "Les privades i concertades, com qualsevol altra empresa, reben subvencions per a formació i estan destinant-ho a adaptar-se a les noves metodologies i en canvi les escoles públiques no tenen aquesta partida."

Al procés, no li manquen resistències. Els que estan recorrent al canvi desperten suspicàcies de si es tracta més d'un pla de màrqueting de la iniciativa privada per no perdre públic potencial. Rosa Cañadell, una gran coneixedora del món educatiu, històrica de l'Ustec, es mostra molt crítica i alerta que hi ha un intent de

Hoy

lunes, 13 de febrero

miércoles, 15 de febrero

09:30 [Guia bàsica per aprendr](#)

viernes, 17 de febrero

09:30 [Primers passos amb MailC](#)

miércoles, 22 de febrero

09:30 [Perfil emprendedor](#)

Se muestran los eventos programados hasta el 15/4.
[Buscar más](#)

Calendario

MÉS LLEGIDES

- 12/02/17 02:00 CATEDRÀTIC D'ESTRUCTURA ECONÒMICA. IQS SCHOOL OF MANAGEMENT.
El que no tenen els pobres
- 12/02/17 02:00 CATEDRÀTIC DE BIOQUÍMICA I BIOLOGIA MOLECULAR I DIRECTOR DE L'ESCOLA DE DOCTORAT DE LA UB.
Rànquings i escoles de negoci
- 12/02/17 02:00 PROFESSOR DEL MÀSTER EN FISCALITAT UPF BARCELONA SCHOOL OF MANAGEMENT.
El primer any de recaptació d'impostos
- 12/02/17 02:00 BARCELONA.
Calbet anuncia més creixement orgànic per abans de l'estiu
- 12/02/17 02:00 CATEDRÀTIC DE LA UPF, ECONOMISTA I PRESIDENT DE L'ACCID.
Com protegir-se de la propera bombolla
- 12/02/17 02:00 BARCELONA.
Què volem ser de grans?
- 12/02/17 02:00 MAÇANET DE LA SELVA.
La nova fàbrica de Frit Ravich doblarà la capacitat productiva
- 12/02/17 02:00 BARCELONA.
"Hem de millorar les capacitats i les condicions dels nostres docents"
- 12/02/17 02:00 ECONOMISTA, DIRECTOR GENERAL DE L'INSTITUT D'ESTUDIS FINANCERS I PRESIDENT EFPA.
La CNMV i l'exigència per als professionals bancaris
- 12/02/17 02:00 PROFESSOR D'EADA BUSINESS SCHOOL.
loga i pensament creatiu

L'ECONÒMIC A FACEBOOK

L'econòmic

Me gusta esta página 1387 Me

Sé el primero de tus amigos en indicar que le gusta esto.

TRADUEIX-NOS - TRANSLATE

Triar idioma - Select language

focalitzar l'adaptació a les necessitats de les empreses i amb el perill que es generin guetos si es deixa tanta autonomia de centre com reclama el canvi.

A tothom.

Així que perquè aquesta reforma educativa arribi a tothom, i no sigui una qüestió de les elits, l'administració es converteix en la clau. D'una banda en termes d'inversió, ja que ha de compensar els centres que tenen més necessitats, i d'una altra banda en catalitzador del procés. Antoni Llobet, secretari de polítiques educatives del Departament d'Ensenyament, es defensa i assegura que el Departament és facilitador del canvi. "Ens sentim responsables i volem garantir els resultats i l'evidència pedagògica i científica", explica Llobet.

Sembla determinant que l'autoritat educativa s'ha d'implicar com a catalitzador del canvi, però tots els experts consultats coincideixen que d'on ha de venir és dels professors.

Ara com ara, hi ha més de vuitanta mil mestres en educació obligatòria a Catalunya i convertir un col·lectiu tan gran (en un àrea poc donada als canvis) no es fa amb una circular, "sinó amb acompanyament, formació i més autonomia per als professionals", recomana Francina Martí.

Iniciatives

Els jesuïtes fan un canvi profund en el seu sistema educatiu i comencen per Catalunya.

LEC

Legislen amb l'objectiu que el sistema educatiu formi en competències.

Robotització

Les previsions d'automatització de les feines a tots els països són alarmants.

Escola Nova 21

Es crea per catalitzar el canvi educatiu a Catalunya, amb més de 400 escoles.

Xarxa d'Espais

Aspira a instaurar la innovació educativa a tots els centres de Barcelona.

Informe J. Delors

Encarregat per la Unesco, planteja un enfocament competencial i significatiu.

Prova PISA

Encomanada per l'OCDE, avalua àrees de competències en alumnes.

Ferrer i Guàrdia

Va ser un pioner en metodologies d'aprenentatge el segle passat.

Creació d'internet

Amb l'aparició d'internet, l'escola ja no és l'única dipositària del coneixement.

Neurociència

S'evidencia que el cervell necessita emocionar-se per aprendre.

Els moviments de renovació vinguts de Catalunya

L'escola nova, educació democràtica o escola lliure va ser un moviment que buscava repensar l'educació escolar, entesa no com un procés reglat d'instrucció, sinó com un ambient de llibertat que afavoreixi l'aprenentatge dels infants. El mateix que es reclama ara en l'anomenada escola innovadora.

A Catalunya, on el procés d'industrialització es trobava més afermat, aquestes propostes van trobar un ampli eco en una classe burgesa que aspirava a una formació diferent i d'acord amb els corrents més avançats de la pedagogia europea, i també en el sector més culte de la classe obrera, que, a través de l'anarquisme, aspirava a un ensenyament que servís per transformar la societat i les relacions socials. El 1901 Francesc Ferrer i Guàrdia va obrir l'Escola Moderna a Barcelona, on es va portar a terme un ensenyament inspirat en el lliure pensament, practicant la coeducació, insistint en la necessitat de la higiene personal i social, rebutjant els exàmens i qualsevol sistema de premis i càstigs.

Durant la República a l'escola pública es va assolir per primera vegada un nivell europeu que el franquisme va trancar. Però en els anys 1950-1960 des de Catalunya de nou va sortir un moviment que pretenia recuperar la qualitat pedagògica de l'escola pública d'abans de la guerra.

Escoles com ara Talitha, Costa i Llobera, Thau, Elaia, Ton i Guida es van formar en general per iniciativa d'un grup de mestres que de petits van conèixer l'escola dels anys trenta, però la seva acció va anar esfumant-se o concentrant-se només en el seu àmbit.

Darrera actualització (Diumenge, 12 de febrer del 2017 02:00)

Publicat a

L'econòmic 12-02-2017 Pàgina 4

DESA LA NOTÍCIA A:

[Desar-la al meu compte](#)

Foto: ARXIU.

Des del [registre](#) pots veure i gestionar totes les notícies desades i de les que en fas seguiment.

[Qui som](#) [Avisos legals](#) [Posar com a pàgina d'inici](#) [Publicitat](#)

Copyright © 2013. L'Econòmic. Tots els drets són reservats. Versió v.1.2

EL PUNT AVUI+

L'ESPORTIU

PRESÈNCIA

LECONOMIC

CATALONIA TODAY

EL PUNT AVUI+
TELEVISIÓ

SÀPIENS

CUINA

Descobrir

reusdigital.cat

Amb el suport de

